

MISBRUIKT!

Datum: 29 augustus 2022

Aan: de voorzitter van de Commissie Hendriks

Betreft: Gesprek voorzitter van de Commissie Hendriks en Stichting Misbruikt!
d.d. 7 juni 2022

Geachte heer Hendriks, Beste Jan,

Dank voor uw vooraankondiging voor de mogelijkheid de reactie van de Stichting Misbruikt! te geven op uw rapport. Wij zullen van die gelegenheid zeker gebruik maken. Niettemin voelen wij de behoefte om reeds nu op een aantal aspecten, die in ons gesprek met u op 7 juni jongst leden aan de orde kwamen, terug te komen.

Wij bespraken het feit dat zaken die betrekking hebben op seksueel misbruik, gepleegd in georganiseerd verband, worden behandeld bij de afdeling zeden van de politie, en gelet op de bijzondere aard, vervolgens ter advisering worden voorgelegd aan het L.E.B.Z.. Daarbij kwam aan de orde de vraag of dat wel de juiste route was. Wij bespraken of de georganiseerdheid van het misbruik niet veeleer de route zou moeten bepalen. Dit soort misbruik is van een totaal andere orde dan bijvoorbeeld jarenlang misbruik door een oom of vader en vereist een andere aanpak en wellicht ook andere vaardigheden van de politie om een dergelijk onderzoek tot een succesvol einde te brengen. Zoals uit de gesprekken die vele slachtoffers met uw commissieleden hebben gevoerd (de directeur van de Stichting heeft meerdere slachtoffers bij dit gesprek begeleid), is sprake van meerdere daders die in gezamenlijkheid kinderen ernstig mishandelen, (zwaar) lichamelijk letsel toebrengen, kinderen doden, verkrachten en anderszins seksueel misbruiken, bedreigen met zware mishandeling of verkrachting, verhandelen, afbeeldingen van het misbruik maken en ook deze verhandelen; kortom een veelheid aan criminele activiteiten die in een georganiseerd verband worden gepleegd. Niet voor niets is artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht opgenomen in de titel betreffende de misdrijven gericht tegen de openbare orde en wordt het beschermd belang beschreven als de bescherming van de samenleving tegen het gevaar dat uitgaat van criminele organisaties. Ook is een aantal van de bovengenoemde strafbare feiten, zoals mensenhandel in artikel 273f sr, ondergebracht in de titel van misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid. Ook gaat het om misdrijven gericht tegen het leven. De zeden titel bestrijkt slechts een onderdeel van de door deze organisaties gepleegde delicten en het is dan ook niet logisch en zeker niet voldoende om de aanpak uitsluitend te beleggen bij 'zedes'. Dat geldt in feite voor de aanpak in de hele keten, van opsporing en vervolging tot hulpverlening. De aanpak van dergelijk ernstig georganiseerde criminaliteit overstijgt in ieder geval de mogelijkheden van de zedenpolitie en rechtvaardigt allerm minst het vragen van advies aan het L.E.B.Z. daar de expertise van dit bureau niet is gericht op de aanpak van georganiseerde, (ondermijnende) criminaliteit.

Een ander punt dat aan de orde kwam was de zaak 'Lisa' die mede aanleiding was voor de motie van 25 maart 2021 met het verzoek om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren

naar de aard en omvang van georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen; welke tot de instelling van uw commissie heeft geleid. Wij hebben aan de orde gesteld dat in die zaak vele harde aanwijzingen waren die ten onrechte nooit zijn onderzocht. Uw reactie was toen dat die zaak al zo oud is en al zo vaak bekeken dat uw commissie hieraan niet veel aandacht zou besteden en ook niet het L.E.B.Z.-rapport in die zaak had bekeken of zou bekijken. Wij hebben nogmaals de noodzaak benadrukt om dat wel te doen en aangegeven de zaak juridisch te hebben uitgespit en wel degelijk meerdere aanwijzingen te hebben gevonden die nader onderzoek hadden gerechtvaardigd. Op uw argument dat de zaak al zo oud is en al zo vaak bekeken, zouden wij graag nog enkele opmerkingen maken. Zoals uit de gesprekken met de slachtoffers is gebleken, is voor veel slachtoffers het al geruime tijd geleden dat zij in die situatie zaten en is in feite Lisa vrijwel het jongste slachtoffer dat met de commissie heeft gesproken. Daarnaast, iedere vorm van criminaliteit is al tientallen jaren, zo niet nog veel langer, gaande en duurt voort tot op de dag van vandaag. Iedere concrete mogelijkheid die zou kunnen leiden tot het stoppen hiervan zou zonder meer tot onderzoek moeten leiden.

Ook bespraken wij met u de inrichting van een meldpunt voor slachtoffers van deze vorm van georganiseerd seksueel misbruik. U preludeerde op een onderbrenging van dit meldpunt bij het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG). Dit bevreedt ons ten zeerste. Vanuit de leiding van het CSG wordt het – meermalen publiekelijk uitgedragen - standpunt van het L.E.B.Z. in deze, te weten dat er in Nederland geen sprake is van georganiseerd sadistisch seksueel misbruik van kinderen, gedeeld. Die opvatting staat op gespannen voet met het inrichten van een voor slachtoffers van dit soort geweld betrouwbaar meldpunt. Onze Stichting fungeert in wezen al als een soort meldpunt: Het merendeel van de door uw commissie gehoorde slachtoffers had zich tot ons gewend met het verzoek hen te begeleiden bij het horen door uw commissie. Het vertrouwen van deze slachtoffers in de Stichting is groot en u zult met ons eens zijn dat juist dat vertrouwen cruciaal is. Het lijkt dus onlogisch om een meldpunt op te tuigen bij een organisatie die geen enkel vertrouwen van de slachtoffers geniet en geen kennis heeft van deze specifieke vorm van georganiseerd seksueel misbruik, terwijl de Stichting zowel de kennis in huis heeft als aantoonbaar het vertrouwen geniet. Zoals hierboven al aangegeven is seksueel geweld slechts een onderdeel van al het geweld dat deze slachtoffers ondergaan.

U vroeg ons ook om aan te geven hoe het meldpunt voor deze groep slachtoffers eruit zou moeten zien. Een blauwdruk daarvoor circuleert nu bij een groep betrokkenen en zal op korte termijn aan uw commissie worden toegezonden. Sleutelwoorden zijn daarbij in ieder geval kennis en vertrouwen.

In dat laatste kader vragen wij graag nog uw aandacht voor het volgende. De slachtoffers die door uw commissie zijn gehoord hebben een verslag van dat gesprek toegezonden gekregen. Meerderen van hen hebben bij ons aangegeven zich niet in het verslag te herkennen en zijn zelfs zeer ontdaan geraakt over de verslaglegging. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Deze slachtoffers hebben de moed gehad hun verhaal te doen en waren positief over het gesprek zelf. Het zou jammer zijn indien het goede werk van uw commissie in deze tenietgedaan zou worden door de wijze van verslaglegging van een overigens als positief ervaren gesprek.

Wij hopen dat u bovenstaande punten bij uw overwegingen mee zult nemen en zien uw rapport met grote aandacht en belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Misbruikt!

Miranda Freriks
Directeur-bestuurder Stichting Misbruikt!